

W. et Josbertum filium ipsius, et G. de Nuelli in-
stanter moneas et inducas, ut jura prælibati
monasterii nulla ratione diminuunt vel perturbent,
aut indebitis fatigent molestiis, sed data damna
resarciant, ablata universa restituant, et de injuriis
illatis congrue satisfaciant, aut sub tuæ discretionis
examine plenam exinde sibi justitiam, appellatione
remota, exhibeant. Radulfum vero de Cuzeio, ut
monasterio detestabiles vel pravas consuetudines
non imponat, et debitum censum tempore statuto
sine diminutione persolvat, diligenter monere et
inducere studeas. Si autem ipse et alii quos prædi-
ximus, monitis acquiescere forte contempserint,
eos, nullius appellatione obstante, vinculo excom-
municatiouis astringas, et sententiam ipsam usque
ad dignam satisfactionem facias inviolabiliter
observari.

Ad hæc ex parte prædicti abbatis nostri est
auribus intimatum quod Gal. Bertot monasterio
suo magnas possessiones abstulit, pro quibus au-
toritate sanctæ memoriæ Patris et prædecessoris
nostri Eugenii papæ excommunicationis fuit vinculo
innodatus. Unde quoniam ecclesiastica sententia,
quæ in malefactores pro suis excessibus de aucto-
ritate Romani pontificis promulgatur, rata debet
et firmiter consistere, et eam usque ad dignam
satisfactionem firmitatis robur necesse est obtinere,
nihilominus sollicitudini tuæ præsentium significa-
tione injungimus ut, si ita est, prædictum G. pu-
blice in ecclesia tua excommunicatum denunties,
et usque ad dignam satisfactionem facias cautius
evitari, et dilecto filio nostro Cameracensi electo,
ut hoc idem in sua ecclesia faciat, auctoritate no-
stra et tua firmiter et districtè injungas. Præterea,
sicut nobis est intimatum, comes Gisebaldus de
Ruceio monasterio prælibato xx solidos, quos ei
debet annuatim pro censu a quindecim annis retro
subtraxit, et damnum sexaginta libr. et eo amplius
irrogavit, et hominibus ejusdem monasterii fre-
quentibus rapinis et exactionibus gravamina im-
portabilia inferre præsumit, eum ad restituendum
quod de censu statuto subtraxit, et ad eundem
censum in integrum deinceps persolvendum et ad
restaurandum damnum sexaginta libr. et ad alia
restituenda quæ per rapinas et exactiones noscitur
extorsisse, vel ad justitiam super his exhibendam
cum omni instantia moneas, et studiose inducas.
Quem, si neutrum efficere forte voluerit, anathe-
matis gladio ferias, donec suum corrigat digna sa-
tisfactione reatum.

Data Anagninæ, iv Kal. Februarii.

MCXVI.

*Ecclesiam S. Mariæ Montisdesiderii, ordinis Clu-
nucensis, tuendam suscipit, ejusque bona omnia
ac jura confirmat.*

(Anagninæ, Febr. 1.)

[*Bullar. Cluniac.*, p. 73.]

ALEXANDER episcopus, servus servorum Dei, di-
lectis filiis BERENGARIO priori ecclesiæ Sanctæ Ma-

PATROL. CC.

riæ Montisdesiderii, ejusque fratribus, tam præ-
sentibus quam futuris, regularem vitam professis,
in perpetuum.

Suscepti regiminis administratione compelli-
mur, etc. Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris
justis postulationibus clementer annuimus, et ec-
clesiam vestram, in quo divino mancipati estis
obsequio, sub beati Petri et nostra protectione
suscipimus, et præsentis scripti privilegio commu-
nimus. In primis siquidem statuimus ut ordo mo-
nasticus, qui in ecclesia vestra secundum Deum et
beati Benedicti Regulam, et institutionem Clunia-
censium fratrum institutus esse dignoscitur, per-
petuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.
Præterea quascunque possessiones, etc., in quibus
hæc propriis duximus exprimenda vocabulis:

In primis locum ipsum in quo præscripta ecclesia
sita est cum omnibus pertinentiis suis; ecclesiam
videlicet Beatæ Mariæ cum tredecim præbendis,
quas solebant habere canonici sæculares, illamque
quam olim habuerunt magistri scholarum in castro
Montisdesiderii, qui scholas regebant, vel pro ipsa
præbenda triginta solidos Provinenses, regimen
scholarum, unctionis oleum, ecclesiam Sancti Petri
cum atrio, et decima et censu decem et septem so-
lidorum, quos singulis annis presbyteri illius ec-
clesiæ solvere debent; de oblationibus vero altaris
sancti Petri jam a multis annis statutum est ut
quinque partes earum, quæ scilicet ad missas pro
viviis offeruntur monachis, sexta vero pars presby-
teris cederet; de his autem quæ ad missas pro
defunctis veniunt media pars monachorum, altera
presbyterorum esset; quod etiam ne ab aliquo
mutaretur, Xarinus bonæ memoriæ Ambianensis
episcopus sub anathemate interdixit; et ecclesiam
quoque Sancti Sepulcri cum altari, et atrio et de-
cima, ecclesiam de Farelli cum curte, altari et
atrio et decima tota, ecclesiam de Villa cum ca-
pella du Maisnil, cum altaribus et atriis et decimis,
ecclesiam quoque de Nova Villa cum altari et atrio
et tota decima, ecclesiam quoque de Freteio cum
altari et atrio et decima, ecclesiam de Dommalich
cum altari et atrio et tota decima, ecclesiam de
Esteltay cum altari et atrio et tota decima, eccle-
siam quoque de Donna Petra cum altari et atrio et
tota decima, ecclesiam quoque de Brach cum al-
tari et atrio, totaque decima, ecclesiam de Souvil-
ler, cum capella d'Aubviller quæ subjecta est ei
cum altaribus, atriis et decimis, ecclesiam quoque de
Contorio cum altari et atrio, et tota decima, me-
diatatem ecclesiarum de Annethi et de Fenerii, et
altarium et minutarum decimarum, ecclesiam de
Cais cum altari et atrio, et duabus partibus totius
majoris decimæ; item villam de Curcellis cum ap-
pendiciis suis; apud Montisdesiderium molendinum
de ponte, et singulis hebdomadis tres denarios
Viromandensis monetæ ad teloneum, panis apud
Contorium, medietatem molendini de Prato; apud
Forsenviller totum allodium in terris et nemoribus,

quod dedit Elizabeth Rabies, item decimam de A Spatenis per manum venerabilis fratris nostri Odonis Belvacensis episcopi, petitione Rodulphi Viromandorum comitis, necnon Yvonis Suessionensis comitis, a vobis susceptam; item in episcopatu Ambianensi majorem decimam de Septemfortis, terragium de Plenivilla, et quinque medios frumenti ad molendinum novum de eleemosyna Roberti de Tournella et reditus segetis de Corbeis. Apud Centorium molendini superioris medietatem, et aquæ et mares ad jus ipsius pertinentes; apud Leplessis Rodulphi Vitali tres partes terragii de Goy. Apud Montisdesiderium medietatem molendini cognomento Engelrani. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni et extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi forte excommunicati vel interdicti sint, nullus obsistat; salva tamen justitia illarum ecclesiarum a quibus corpora mortuorum assumuntur. Cum autem generale interdictum terræ fuerit, liceat vobis, clausis januis, exclusis excommunicatis et interdictis, non pulsatis campanis, suppressa voce divina officia celebrare. Sane novalium vestrorum quæ propriis manibus aut sumptibus colitis sive de nutrimentis animalium vestrorum nullus a vobis decimas exigere præsumat.

Decernimus ergo, etc., salva sedis apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in futurum, etc.

Datum Anagninæ, per manum Gratiani sanctæ Romanæ Ecclesiæ subdiaconi et notarii, v Nonas Februarii, indictione vii, Incarnationis Dominicæ anno 1175, pontificatus vero domni Alexandri papæ III anno xv.

MCCXVII.

Monasterii S. Mariæ Lischensis bona omnia confirmat.

(Anagninæ, Febr. 12.)

[Hugo, *Ann. ord. Præm.*, II, 51.]

ALEXANDER episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio ROBERTO abbati ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Liskes, ejusque fratribus Præmonstratensis ordinis, Morinensis diocesis, salutem et apostolicam benedictionem.

Justis religiosorum desiderijs consentire ac rationabiliter eorum petitionibus clementer annuere, apostolicæ sedis, cui largiente Domino deservimus, auctoritas et fraterna charitas nos hortatur. Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus gratum impertientes assensum, præfatum ecclesiam, in qua divino mancipati estis obsequio, ad exemplar prædecessoris nostri felicitatis memoriæ Adriani papæ, sub beati Petri et nostra protectione suscipimus et præsentis scripti privilegio communimus. In primis siquidem statuentes ut ordo canonicus, qui secundum Deum et Regulam beati Augustini, atque consuetudinem Præmonstratensis Ecclesiæ in eodem loco dignoscitur institutus, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Præterea quascunque possessio-

nes, quæcunque bona in presentiarum juste et canonice possidet, aut in futurum concessione pontificum, largitione regum vel principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis, præstante Domino, poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, et illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis:

Locum ipsum in quo memorata ecclesia sita est, cum omnibus pertinentiis suis, ex dono Drogonis quondam Morinensis episcopi, altare de Liskes cum tertia parte decimæ ejusdem parochiæ, et cum aliis partibus quas ibidem juste habetis ex dono Roberti de Hamis et Balduini filii ejus, terras in eadem parochia, terras ex dono Eustachii de Liskes tam in dicta parochia quam in villa de Lostinguee, etc.

Datum Anagninæ, per manum Gratiani sanctæ Romanæ Ecclesiæ subdiaconi et notarii, n Idus Februarii, indictione ii, Incarnationis Dominicæ anno 1175, pontificatus vero domni Alexandri papæ III anno xv.

MCCXVIII.

Ad Henricum Remensem archiep. — Ut C. comitissæ Tolosanae, si eam honorifice recipiat comes, persuadeat, ut ad virum quem reliquerat redeat.

(Anagninæ, Febr. 14.)

[MARTEN., *Amp. Collect.*, II, 1605.]

Referente nobis dilecta in Christo filia nostra nobili muliere C. comitissa Tolosana, sorore tua, quod ipsa disposuerat caste vivere, pro eo quod nobilis vir Tolosanus comes vir suus ei fidem non servet, sed aliis mulieribus se conjungat illicite, eandem comitissam satis attente monimus, ut ad virum suum rediret. Verum quia ipsa nostris in hæc parte monitis noluit acquiescere, donec præfatus comes viam hujus pravitatis ac dissolutionis relinquat, eidem comiti apostolicæ exhortationis scripta direximus, ut, hujusmodi via penitus prætermissa, prædictam comitissam uxorem suam per magnos et honorabiles nuntios, missis ei et tibi litteris suis, ad se honorifice, prout convenit, revocet, data plenaria cautione, quod eandem comitissam, prout decet tantam et tam nobilem dominam, decenter debeat et honeste tractare. Venerabilibus quoque fratribus nostris [Pontio] Narbonensi archiepiscopo et [Adelberto] Nemausensi episcopo, et dilecto filio R. S. Mariæ in Via Lata diacono cardinali dedimus in mandatis, ut eundem comitem ad hoc faciendum movere studeant et diligenter inducere, et quidquid inde illi invenerint, nobis et tibi per litteras significare nullatenus prætermittant. Rogamus itaque fraternitatem tuam, monemus et exhortamur attentius, quatenus si præfatus comes jam dictam comitissam honorifice, sicut diximus, ad se duxerit revocandam, tu eam fraterna exhortatione commoneas, et diligenter inducas, ut ad præfatum comitem redeat: quia non est conveniens vel honestum, ut uxor debeat sine viro suo manere, dummodo ab eodem viro ita honorifice teneatur,